

VÄGLEDANDE RÅD OCH BESTÄMMELSER FÖR ATT FÖREBYGGA OCH I FÖREKOMMANDE FALL HANTERA HOT, VÅLD OCH TRAKASSERIER MOT FÖRTROENDEVALDA I TIMRÅ KOMMUN

Fastställd av kommunstyrelsen 2015-02-03, § 29

Inledning

Hot och våld mot förtroendevalda är en allvarlig fara för det demokratiska systemet. I Brottsförebyggande rådets senaste undersökning (2012) uppger 16 procent av de förtroendevalda i kommuner, regioner och landsting att de blivit utsatta för hot, trakasserier eller våld. Det är allvarligt. Det kan innebära att människor avstår från att ta politiska uppdrag eller hoppar av det uppdrag som de redan har. Det kan också innebära att avståndet mellan de förtroendevalda och medborgarna blir längre.

Timrå kommuns förtroendevalda ska känna sig trygga i sina uppdrag. Risker för hot, trakasserier, våld och andra incidenter ska så långt som möjligt minimeras. Våld eller hot ska inte i någon form accepteras. Den som blivit utsatt för våld eller hot om våld ska utan dröjsmål få stöd och hjälp.

Ansvar för att förebygga händelser och brott av detta slag i Timrå delas mellan de politiska partierna, kommunen och de rättsvårdande myndigheterna, bland annat polisen. Detta dokument fokuserar på kommunens ansvar.

Syfte

Syftet med att förebygga våld, hot och trakasserier mot förtroendevalda är att den eller de som riskerar drabbas ska:

- förbli opåverkade i sitt uppdrag och beslutsfattande
- kunna utföra sitt uppdrag utan inskränkningar
- känna godtagbar trygghet och säkerhet under sitt uppdrag och i övriga sammanhang.

Otillåten påverkan

Begreppet ”otillåten påverkan” omfattar en rad olika handlingar som syftar till att påverka politikerns beslutsfattande. När denna typ av brott begås organiserat och systematiskt kan det allvarligt skada det demokratiska systemet. Otillåten påverkan kan handla om till exempel:

- Trakasserier som till exempel kränkningar, ofredande eller subtila hot
- Hot som utpressning eller direkta straffbara påtryckningar som hot om våld
- Fysiskt våld mot person eller egendom
- Korruption i form av otillbörliga erbjudanden av olika slag

Otillåten påverkan kan innebära en svår kränkning och leda till psykiska eller fysiska skador för den som drabbas. Det kan även vara ett säkerhetsproblem både för den drabbade och för kommunen. Det är av största vikt att alla hjälps åt för att motverka och förebygga otillåten påverkan så att rättssäkerhet och demokrati inte undergrävs.

Kontakta vid behov kommunens säkerhetschef för samråd om du som förtroendevald blir utsatt för otillåten påverkan. Polisanmäl alltid otillåten påverkan. Tillbud ska alltid anmälas till säkerhetschefen.

Akuta åtgärder vid hot- eller våldssituation

- Larma snabbt via t.ex. telefon 112 eller eventuellt personlarm
- Vid akutsamtal uppge vem du är, plats, skador, hot, drabbade samt telefonnummer man når dig på
- Försök förebygga risk för nya angrepp och skador
- Kontakta dina anhöriga och din arbetsplats.

Egna åtgärder

Spara all information och dokumentation om hot eller trakasserier du fått brevlades, i din dator, mobiltelefon eller annan plattform. Detta kan användas som bevismaterial. Notera namn och telefonnummer på eventuella vittnen.

Kontakta snarast kommunens säkerhetschef för samråd och stöd vid bedömning av eventuellt hot, behov av lämpliga skyddsåtgärder med mera. Vid behov kontaktas polisen för samråd. Skyddsåtgärder kan exempelvis vara personlarm, förstärkt bevakning eller personskydd.

Polisanmälan

Om någon blir utsatt för hot, våld eller trakasserier är det viktigt att en polisanmälan görs. Samråd kan vid behov ske med kommunens säkerhetschef. En anmälan ger polisen större möjligheter att förhindra att brottet upprepas samt möjliggör att personen kan åtalas samt eventuellt betala ersättning för skador.

Politiker har lagstadgad rätt att begära att polisanmälan blir åtkomstskyddad. Detta innebär att endast de tjänstemän hos polisen som är berörda och arbetar med ärendet kan ta del av innehållet.

Om ett angrepp kan bero på gärningspersonens negativa inställning till den drabbades hudfärg, nationella eller etniska ursprung, religionstillhörighet, trosbekännelse eller sexuella läggning är det viktigt att detta anges vid polisanmälan. Detta klassas som hatbrott och kan leda till straffskärpning vid lagföring.

Den som drabbas av hot, våld eller trakasserier har i de allra flesta fall rätt att ta med en stödperson vid besök hos polisen. Den drabbade utser själv stödperson.

Den som drabbas kan få ett målsägandebiträde. Om det beviljas är det kostnadsfritt. Målsägandebiträdet ger stöd genom hela den juridiska processen. Eventuellt önskemål om målsägandebiträde ska framföras till polis eller åklagare.

Skydd för hotade

Polisen kan erbjuda åtgärder för hotade som behöver skydd. På de flesta polismyndigheter finns brottsoffersamordnare som arbetar med stöd och skydd åt brottsoffer. Polisen bedömer hur stort behovet av skydd är och vilken skyddsåtgärd man sätter in i det enskilda fallet. Exempel är rådgivning, bevakning och olika tekniska hjälpmedel.

Internt i kommunen kan, då behov finns, förstärkt skydd tillhandahållas. Detta arrangeras i samråd med kommunens säkerhetschef.